

організації освітнього процесу має залишитися виділення фактів, що переконливо доводять, що Росія протягом всієї історії проводила щодо України та українців політику культурного і мовного знищення, деідентифікації. Тому саме зараз визначальним для сучасного вчителя української школи є вміння об'єктивно аналізувати ситуацію та допомогати учням включити національну ідентичність у свою особисту ідентичність через впровадження української культури, традицій та мови, визнаючи цінності та переконання, транслуючи їх у повсякденному житті.

Подальшого дослідження потребує розгляд проблеми методичної підготовки сучасного вчителя до формування громадянсько-історичних понять у контексті вивчення освітньої галузі.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Бех І., Журба К. Концепція з формування у підлітків національно-культурної ідентичності у загальноосвітніх навчальних закладах. Збірник матеріалів Всеукраїнського круглого столу. К-ПНУ імені Івана Огієнка, 2018. С. 3–22.
2. Пометун О. Навчання історії й громадянської освіти як чинник формування національної й громадянської ідентичності учнів в умовах війни та повоєнного розвитку України. 2023. URL: <https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/article/view/661/692>
3. Про схвалення Концепції розвитку громадянської освіти в Україні. Закон України від 3 жовтня 2018 р. № 710-р.: веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/710-2018-%D1%80#Text>
4. Сорочинська Т. А. Особливості підготовки майбутніх педагогів до формування національно-культурної ідентичності учнівської молоді в умовах війни. Професійний розвиток педагога: збірник матеріалів науково-практичної конференції «Освіта і виховання інформаційному суспільстві в умовах воєнного і повоєнного часу». Рівне: РДГУ. 2024.

REFERENCES

1. Bekh, I. Zhurba, K. (2018). Kontseptsiya z formuvannya u pidlitkiv natsionalno-kulturnoi identychnosti u zahalnoosvitnikh navchalnykh zakladakh. [The concept of the formation of national and cultural identity among teenagers in general educational institutions]. K PNU imeni Ivana Ohienka. S. 3–22. [in Ukrainian]
2. Pometun, O. (2023). Navchannya istorii y hromadianskoi osvity yak chynnyk formuvannya natsionalnoi y hromadianskoi identychnosti uchniv v umovakh viiny ta povoiennoho rozvytku

Ukrainy. [Learning history and civic education as a factor in the formation of the national and civic identity of students in the conditions of the war and post-war development of Ukraine]. [in Ukrainian]

3. Pro skhvalennya Kontseptsii rozvytku hromadianskoi osvity v Ukraini. Law of Ukraine vid 3 zhovtnya 2018 r. № 710-r. [On the approval of the Concept of development of civic education in Ukraine]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/710-2018-%D1%80#Text> [in Ukrainian]

4. Sorochynska, T. (2024). A. Osoblyvosti pidgotovky maibutnikh pedahohiv do formuvannya natsionalno-kulturnoi identychnosti uchnivskoi molodi v umovakh viiny. [Peculiarities of training future teachers for the formation of the national and cultural identity of student youth in the conditions of war.]. Rivne: RDHU. [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

СОРОЧИНСЬКА Тетяна Адамівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методик початкової освіти Рівненського державного гуманітарного університету.

Наукові інтереси: професійна підготовка майбутніх вчителів; інноваційні підходи до організації освітнього процесу в умовах війни.

СИНЬЧУК Оксана Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки початкової, інклюзивної та вищої освіти Рівненського державного гуманітарного університету.

Наукові інтереси: професійний розвиток майбутнього вчителя початкових класів; впровадження інноваційних педагогічних технологій в освітній простір закладу вищої освіти.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

SOROCHYNSKA Tetiana Adamivna – candidate of Pedagogical Sciences, associate Professor of the Department of Theory and Methods of Primary Education, Rivne State Humanitarian University.

Scientific interests: professional training of future teachers; innovative approaches to the organization of the educational process in the conditions of war.

SYNCHUK Oksana Mykolaivna – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of Pedagogy of Primary, Inclusive and Higher Education of the Rivne State Humanitarian University.

Scientific interests: professional development of the future primary school teacher; implementation of innovative pedagogical technologies in the educational space of the institution of higher education.

Стаття надійшла до редакції 05.05.2024 р.

УДК 37.02:373

DOI: 10.36550/2415-7988-2024-1-214-319-323

ТЕСЦОВА Олеся Олександрівна –

кандидат педагогічних наук, доцентка, доцентка кафедри германських мов, зарубіжної літератури та методик їхнього навчання Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка
ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-8154-7119>
e-mail: alesatesscova@gmail.com

ПРЕДМЕТНО-МОВНЕ ІНТЕГРОВАНЕ НАВЧАННЯ (CLIL) ЯК ЕФЕКТИВНА МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ МАЙБУТНІМИ ФАХІВЦЯМИ У ГАЛУЗІ СПОРТУ

Вивчивши найсучасніші світові освітні практики, можна зрозуміти зацікавленість педагогів професійної освіти у предметно-мовному інтегрованому навчанні. Глобалізація, міжнародні економічна та соціальна співпраці стимулюють фахівців будь-якої галузі вивчати іноземні мови. Універсальною мовою міжнародного спілкування безсумнівно є англійська мова, яка широко застосовується в усіх сферах нашого життя. Знання англійської мови в нинішній час грає все більшу важливу роль у пристосуванні кожного до сучасних світових умов і дає просто величезні переваги у професійній діяльності. Відповідно не слід недооцінювати важливість володіння англійською мовою майбутніми фахівцями спортивної галузі. У статті розглянуто методику предметно-мовного інтегрованого навчання (CLIL), як складову ефективного опанування

іноземної мови студентами факультетів фізичного виховання. Проаналізовано вплив міжнародних освітніх практик на інтенсивність застосування даного підходу в процесі викладання іноземної мови в українських закладах вищої освіти. Визначено переваги та недоліки методики інтегрованого навчання під час формування іноземної комунікативної компетенції у студентів факультету фізичного виховання. Обґрунтовано доцільність використання предметно-мовного навчання та уникнення деяких традиційних форм вивчення іноземної мови. Це надасть можливість викладачам іноземної мови глибше досліджувати сферу спортивного виховання та застосовувати набуті знання під час викладання іноземної мови. Зазначено, що підбір актуального та цікавого навчального матеріалу активізує мотивацію та бажання студентів вивчати іноземну професійну лексику.

Ключові слова: методика CLIL, професійна підготовка, іноземна підготовка, методологічний підхід, педагогічна інновація, фізичне виховання.

TESTSOVA Olesya Oleksandrivna –

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Germanic languages, foreign literature and methods of their teaching, Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University
ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-8154-7119>
e-mail: alesatesscova@gmail.com

CONTENT-LANGUAGE INTEGRATED LEARNING (CLIL) AS AN EFFECTIVE METHODOLOGY FOR TEACHING A FOREIGN LANGUAGE TO FUTURE SPORTS PROFESSIONALS

Having studied the most modern world educational practices, one can understand the interest of vocational teachers in subject and language integrated learning. Globalization, international economic and social cooperation encourage specialists in any field to learn foreign languages. The universal language of international communication is undoubtedly English, which is widely used in all spheres of our lives. Nowadays, knowledge of English is playing an increasingly important role in adapting everyone to the modern world conditions and provides huge advantages in professional activities. Accordingly, the importance of English language proficiency for future sports professionals should not be underestimated. The article considers the methodology of subject and language integrated learning (SLIL) as a component of effective foreign language acquisition by students of physical education faculties. The influence of international educational practices on the intensity of this approach in the process of teaching a foreign language in Ukrainian higher education institutions is analyzed. The advantages and disadvantages of the methodology of integrated teaching in the formation of foreign language communicative competence of students of the faculty of physical education are determined. The expediency of using subject-oriented language teaching and avoiding some traditional forms of foreign language learning is substantiated. This will allow foreign language teachers to explore the field of sports education more deeply and apply the acquired knowledge in teaching a foreign language. It is noted that the selection of relevant and interesting educational material activates students' motivation and desire to learn foreign professional vocabulary.

Key words: method of CLIL, professional training, foreign language training, methodological approach, pedagogical innovation, physical education.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Інтегрованість навчання є наразі провідним лейтмотивом сучасної освіти. Наразі педагогічна наука намагається уникати принципу вивчення будь-якого предмету заради його вивчення. Наразі учні та студенти мають навчитись відчувати глобальні зв'язки між фундаментальними науками, розуміти важливість та необхідність вивчення того чи іншого предмету, бачити перспективу здобуття ними освіти. Це особливо стосується студентів, які вирішили пов'язати свою професійну діяльність із фізичним вихованням, адже чомусь, через існування певного стереотипу про її неперспективність, деякі абітурієнти відмовляються від вступу за даними напрямком, маючи при цьому велике бажання та можливість. Методика CLIL допомагає студентові систематизувати свої знання, знайти логічні відповідності між предметами, які він/вона вивчає, віднайти нові асоціативні зв'язки, що сприяють розвитку проектування універсальності та гнучкості у майбутній професійній діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загалом кількість досліджень, які б вивчали використання CLIL методу для викладання професійно орієнтованої іноземної мови для студентів факультету фізичного виховання доволі обмежена. Вірогідно це пояснюється наступним:

- обмежена кількість дослідників та освітян, які займаються розробкою та просуванням методології CLIL у конкретній галузі фізичного виховання;
- врахування обов'язковості фізичного виховання та спорту в навчальних програмах багатьох європейських країн;
- навички CLIL та спеціальні навчальні ініціативи для їх розвитку у європейських вчителів фізичного виховання;
- чітка мовна обізнаність у фізичному вихованні, спрямована на досягнення кращого володіння мовою.

Але слід зауважити, що загалом зазначений метод вивчали Р. Оксфорд, Е. Гінкель, Ю. Стиркіна, Г. Гусєва, Л. Потенко та інші.

Мета статті полягає у дослідженні методики предметно-мовного інтегрованого навчання, визначення шляхів її впровадження його у процес професійної підготовки майбутніх фахівців галузі спорту під час вивчення англійської мови.

Виклад основного матеріалу дослідження. Викладання англійської мови у вищих навчальних закладах України складається із загальних курсів, орієнтованих переважно на неангломовних студентів, та предметів за фахом. Як загальний предмет, англійська мова є одним із ефективних засобів розвитку майбутньої спеціальності. Аби отримати гідну освіту та удосконалити навчання,

студентам часто доводиться самостійно шукати додаткові навчальні ресурси, які, як правило, публікуються англійською мовою. Тому під час навчання студентам необхідно оволодіти англійською мовою, щоб полегшити отримання найновіших знань у своїй галузі. Отже, ідея використання принципу предметно-мовного інтегрованого навчання (CLIL) виникла в результаті зростання вимог до рівня володіння іноземною мовою в умовах обмеженого часу, відведеного на її вивчення.

Предметно-мовне інтегроване навчання (CLIL) виникло в результаті співпраці дослідницької групи з представниками наукової спільноти вищих навчальних закладів Європи. Розглянута методика передбачає "предметно-мовне інтегроване навчання", що має відношення до будь-якої програми освіти, у фокусі якої перебувають дві або більше дисциплін [7]. Таким чином, CLIL означає використання іноземної або другої мови як засобу викладання та навчання предметів початкової, середньої та/або професійної освіти, таких як математика, природничі науки, мистецтво або ж, у нашому випадку - фізичне виховання. На думку Мехісто та ін. [8], деякі ключові характеристики мають вирішальне значення для створення ефективного навчального середовища, орієнтованого на CLIL-методику, а саме:

- розподіл студентів за рівнем їхніх досягнень з предметів, що викладаються мовою;
- володіння студентами певними функціональними навичками: аудіювання, говоріння, читання та письмо;
- розуміння та усвідомлення міжкультурних зв'язків;
- когнітивні та соціальні навички і звички, необхідні для успіху в постійно мінливому світі [8]. Незважаючи на ряд умов, методика CLIL є доволі гнучкою та в змозі пристосовуватись до потреб учнів, рівня їхньої мовної компетенції та академічної успішності.

Метод CLIL базується на реконструкції предмета відповідно до чотирьох основних аспектів, які сприяють роботі та розвитку мовної компетенції Content, Communication, Culture and Cognition (зміст, комунікація, культура та пізнання) так звані «4C». Ці чотири пункти можуть бути використані майбутніми фахівцями у галузі спорту як посилення критичного аспекту процесу вивчення іноземної мови спортивного спрямування.

«Зміст» стосується відбору та обробки навчального матеріалу з іноземної мови для студентів факультету фізичного виховання. Відповідно пропонується відбирати зміст навчального матеріалу, який підкреслює соціальні та інтелектуальні аспекти фізичного виховання. Це замінить звичний технічний підхід викладання іноземної мови, який досить довгий час впроваджувався у фізкультурну освіту.

Що стосується «спілкування», то пропонується збільшити Students Talking Time (час спілкування студентів) за рахунок Teacher Talking Time (час спілкування викладача). Цей захід впроваджується заради оптимізації навчання, уникнення принципу монологічного ведення занять, підвищення рівня

активності студентів та залучення їх до результативного навчального процесу.

Аспект «культура» надає чудову можливість для обговорення практичного змісту дисципліни, особливо коли йдеться про ідеологічні упередження та міфи, пов'язані з фізкультурою і спортом. Отже, через дискусійний процес та обговорення змісту, студенти будуть готові сформулювати власну незалежну думку щодо кожного професійного поняття, яке вивчається під час занять з іноземної мови. Таким чином, вони зможуть інтегрувати та пов'язати набуті знання з реальним світом.

Останній аспект «пізнання» сягає корінням когнітивної сфери таксономії Блума [4]. Вона показує, які теми даються учневі/студенту важко і чи готовий він застосувати отримані знання на практиці. У статті Андерсона і Кратвола [3] пропонується низка обов'язкових навичок і процесів: запам'ятовування, розуміння, застосування, аналіз, оцінка і творчість, які забезпечують ефективне пізнання навчального матеріалу. Метод CLIL вимагає високого рівня когнітивного залучення, в якому когнітивні дії аналізу, оцінювання і творення застосовуються на практиці. Інколи пояснення зазначених чотирьох аспектів можна зустріти у наступній інтерпретації:

- **МОВА НАВЧАННЯ** - основна лексика та граматики, пов'язана з темою занять. Мова використовується в автентичних інтерактивних контекстах з метою розвитку комунікативних навичок, а не зосередження виключно на граматиці;
- **МОВА ДЛЯ НАВЧАННЯ** (граматична система) - розуміння системи мови, необхідної для роботи в іншомовному середовищі. Студентам потрібні навички роботи в парі, кооперативної групової роботи, ставити запитання, дебатовати, запитувати, думати, запам'ятовувати тощо.
- **МОВА ЧЕРЕЗ ВИВЧЕННЯ** (пізнання) нові поняття потребують нового словникового запасу. Їх потрібно засвоїти під час процесу навчання, а згодом переробити і розвинути.

Аби адаптувати предметно-мовне інтегроване навчання іноземної мови до змісту дисципліни фізичного виховання то слід робити акцент на більш глибокому змісті предмета, розвитку критичного мислення та взаємозв'язку з іншими дисциплінами навчальної програми. У таких випадках курс іноземної мови для майбутніх спеціалістів спортивної галузі має складатись з певних тематичних блоків, заснованих на загальних темах таких дисциплін, як анатомія (наприклад, скелет і м'язи), біологія (наприклад, медична освіта) або техніки, правила і тактики, пов'язані з командними видами спорту і фізичними вправами [5]. Не слід уникати і взаємозв'язків між фізкультурою, соціальними та гуманітарними науками (переважно історією, соціологією, філософією, літературою). Цей взаємозв'язок має фундаментальне значення для досягнення основних цілей фізичної і спортивної освіти. Якщо цього зв'язку немає, то застосування CLIL у фізкультурі не забезпечує автентичного вивчення мови та культури, що суперечить одному з

фундаментальних принципів CLIL, а саме поглибленому вивченню мови в контексті покращеної рефлексії та комунікації, спрямованих на розвиток особистості учнів та їхніх рефлексивних навичок.

Таким чином, перед викладачем іноземної мови, що працює зі студентами факультету фізичного виховання ставляться наступні завдання:

а) матеріал з навчального предмета має бути підібраний на рівні складності трохи нижчому за актуальний рівень знань студентів з цього предмета рідною мовою. Тексти мають бути ретельно відібрані й забезпечені достатньою кількістю завдань для розуміння й освоєння матеріалу;

б) завдання з опрацювання тексту мають бути побудовані з акцентом на предметний зміст, залучати студентів до процесу розуміння, перевірки, обговорення головної думки тексту;

в) завдання мають показувати особливості лінгвістичних форм, відпрацьовувати вміння в їхньому створенні, уживанні, використовувати різні види перевірки та оцінювання (у тому числі взаємоконтроль);

г) завдання мають стимулювати самостійну та творчу діяльність студентів, комунікативні завдання для усного та письмового спілкування іноземною мовою;

г) студентів слід ознайомити з компенсаторними стратегіями для розв'язання мовних, змістовних і комунікативних складнощів.

Поставлення проблеми та обґрунтування її актуальності. Важливим елементом предметно-мовного інтегрованого заняття з професійної англійської мови (спортивної) як правило є автентичний або ж адаптований навчальний текст, який може супроводжуватися ілюстративними матеріалами, а також відео чи аудіо (це важливо з огляду на те, що візуальне сприйняття матеріалу у студентів є наразі більш ефективним). Саме через текст відбувається знайомство учня з окремою тематикою курсу. Характерною рисою CLIL є його зорієнтованість на одночасне оволодіння мовою (language) та певною предметною галуззю (content). Звідси визначається особливість цієї технології - її дидактико-методичний наслідок для системи практичних завдань: вони можуть мати або чітку зорієнтованість на перевірку якості оволодіння мовним та мовленнєвим матеріалом (soft або weak CLIL) або ж з акцентом на предметних аспектах конкретної професійної галузі (strong або hard CLIL). Отже орієнтація практичних навчальних матеріалів визначається безпосередньо викладачем з огляду на бажану дидактичну доцільність.

Оскільки CLIL-матеріали презентуються відповідною іноземною мовою усі вони певною мірою задовольняють лінгвокраїнознавчий аспект іншомовної підготовки. Так, знайомлячись із певним фрагментом дійсності, учні мають змогу аналізувати одиниці мови, зокрема термінологію, безеквівалентну лексику, фразеологію, характерну для конкретної мови, а також особливості її функціонування в конкретному дискурсі. Однак, для того, щоб CLIL-матеріали повною мірою задовольняли вимогу соціокультурної відповідності лише їх представлення іноземною мовою не є

достатнім. Натомість необхідно, щоб вони мали фактичну «прив'язку» до реалій країни, мова якої вивчається, описували те, що є або було характерне для цієї культури.

Однак ми можемо допомогти CLIL перетворитися на методологію сприяння змінам і соціальній інтеграції шляхом покращення іншомовних комунікативних і мовних навичок, які допомагають людям краще усвідомлювати світ, у якому вони живуть за допомогою фізичного виховання і спорту. Концепція спорту, якщо її інтерпретувати з педагогічної точки зору, може узагальнити концепцію фізичного виховання. Це універсальна концепція, яка включає в себе тіло, дуальність гри та руху. Фізичне виховання і спорт можуть зробити значний внесок у багатство і різноманітність використання мов для просування знань, міжкультурної комунікації та взаєморозуміння. Але існують і проблеми, які відзначають вчителі і учні, задіяні в інтегрованих курсах. Оскільки це предметно-орієнтоване навчання, викладачам мови доведеться розвивати власні знання з нових предметів, щоб ефективно навчати. Крім того, вони повинні ретельно структурувати уроки, щоб учні зрозуміли зміст уроку, а також мову, через яку передається інформація. А коли мова йде про управління аудиторією, то вчителям потрібно дуже добре усвідомлювати індивідуальне розуміння та прогрес учнів, тому важливо послідовно розробляти концепцію перевірки та розміщення матеріалів, щоб переконатися, що мова та зміст вивчаються.

Враховуючи особливості підготовки майбутніх фахівців у галузі спорту до їх професійної діяльності, ми переконані, що соціальні та гуманістичні аспекти фізкультури мають бути відновлені, до прикладу, за допомогою опрацювання певної фахової тематики на заняттях з іноземної мови. Деякі приклади того, як цього можна досягти, проілюстровано в Таблиці 1.

Таблиця 1. Перелік рекомендованих тем спортивного спрямування для опрацювання на заняттях з англійської мови

Рух як людська необхідність	Що таке рух? Чому він є необхідною рисою нашої природи? Різні приклади рухових навичок, які збагачують наше життя: спорт, здорова фізична активність, рекреація, рух і танці, активний відпочинок на свіжому повітрі
Фізична активність протягом історії	Ранні цивілізації. Середньовіччя. Епоха Відродження. Новий час. Новітній час. Початок фізкультури. Сучасні тенденції.
Знайомство з олімпійськими іграми.	Цінності. Різні епохи. Види змагань.
Спорт і здоров'я	Професіоналізм. Ризики тренувань з високим рівнем навантаження. Адаптація організму до навантажень. Центри технологій та спорту вищих досягнень
Етика і спорт	Основні цінності спорту. Етика у всіх спортивних заходах. Коли спорт втрачає свої цінності та етику

Спортивний маркетинг	Спортивний інвентар. Вплив на результати. Спорт і безпека. Спортивні споруди тощо.
Професійний спорт	Спорт і спортивні розваги. Соціальна роль елітного спортсмена. Спорт і політика. Спорт та економіка.
Концепція допінгу	Допінг-контроль. Вплив допінгу на результати. Вплив допінгу на здоров'я. Причини, які можуть спонукати спортсмена до вживання допінгу.
Спортивна журналістика	Медіа та спортивна реклама. Спортивна інформація.
Жінки і спорт	Історія участі. Спортивні результати у жінок. Соціальний вплив.
Мистецтво та фізична активність	Рух людини як мистецтво: танець, пантоміма, драма, театр тощо. Мистецтво як спосіб життя.
Спортивна медицина Спортивна психологія	Догляд за спортсменом. Медичний огляд. Перша медична допомога. Взаємозв'язок між психологією та спортом. Спортивний психолог

Висновки та перспективи подальших розвідок напруму. Підсумовуючи вищевикладене, слід зробити висновок: у разі якщо викладач іноземної мови обирає CLIL, як ефективний метод, що покликаний сприяти навчанню на основі змісту, пов'язаного із засвоєнням фахових предметів, природа фізичного виховання повинна бути переглянута у світлі нової критичної педагогічної перспективи. Слід розробити новий спосіб сприйняття фізичного виховання як навчальної дисципліни, щоб воно було пов'язане з гуманітарними науками та критичним мисленням. Якщо цей взаємозв'язок буде встановлено, фізкультура як шкільний предмет розширить свої горизонти та зміст і відповідатиме меті та завданням CLIL. Такий підхід є особливо актуальним в Україні (і в Європі загалом), де необхідно впроваджувати більш критичні та гуманістичні ініціативи для сприяння використанню CLIL як методу викладання іноземної мови студентам факультетів фізичного виховання. Ці ініціативи будуть корисними не лише для навчання та допомоги вчителям фізкультури у прийнятті більш критичного, гуманістичного та інтегративного підходу до предмета, який вони викладають у закладах вищої освіти, але й для того, щоб допомогти їхнім студентам, які належать до нового покоління, усвідомити важливість вивчення другої іноземної мови в нашому глобалізованому світі.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Євтушенко Н. І. Використання методики предметно-мовного інтегрованого навчання (CLIL) у процесі підготовки студентів за спеціальністю «Інформатика і мова» (бакалаврського рівня). Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. 2020. С. 68–72

2. Стыркина Ю. Advantages and problems of content and language integrated learning. SWorldJournal, 4(04-04), 2020. 39–46. DOI: <https://doi.org/10.30888/2663-5712.2020-04-04-025>

3. Anderson L.W. & Krathwohl, D.R Bloom's Taxonomy Revised. Understanding the New Version of Bloom's Taxonomy. 2001 URL: <http://thesecondprinciple.com/teaching-essentials/beyond-bloom-cognitive-taxonomy-revised/>

4. Bloom B. S. Taxonomy of Educational Objectives, Handbook I: The Cognitive Domain. New York: David McKay Co Inc. 1956

5. Coyle D., Hood P., Marsh D. CLIL. Content and language integrated learning. Cambridge: Cambridge University Press. 2010

6. Haag H Sport Pedagogy: Fundamental Aspects. In Haag, H., Gruppe, O., Kirsch, A. (Eds.). Sport Science in Germany (pp. 329-359). 1992. Berlin: Springer.

7. Marsh D. (1994). Bilingual Education & Content and Language Integrated Learning. International Association for Cross-cultural Communication, Language Teaching in the Member States of the European Union (Lingua) University of Sorbonne, 1994. Paris.

8. Mehisto P., Marsh D., Frigols M. J. Uncovering CLIL, Macmillan. 2008.

REFERENCES

1. Yevtushenko, N. I. (2020). Vykorystannia metodyky predmetno-movnoho intehrovanoho navchannia (CLIL) u protsesi pidhotovky studentiv za spetsialnistiu «Informatyka i mova» (bakalavrskoho rivnia). [The use of the methodology of content and language integrated learning (CLIL) in the process of training students in the specialty "Computer Science and Language" (bachelor's degree)]: Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Serii: Filolohiia. Sotsialni komunikatsii. S. 68-72. [in Ukrainian]

2. Styrykina, Y. (2020). Advantages and problems of content and language integrated learning. SWorldJournal, 4(04-04), S. 39–46. DOI: <https://doi.org/10.30888/2663-5712.2020-04-04-025> [in Ukrainian]

3. Anderson, L.W. & Krathwohl, D.R (2001). Bloom's Taxonomy Revised. Understanding the New Version of Bloom's Taxonomy. URL: <http://thesecondprinciple.com/teaching-essentials/beyond-bloom-cognitive-taxonomy-revised/> [in English]

4. Bloom, B. S. (1956). Taxonomy of Educational Objectives, Handbook I: The Cognitive Domain. New York: David McKay Co Inc. [in English]

5. Coyle, D., Hood, P., Marsh, D. (2010). CLIL. Content and language integrated learning. Cambridge: Cambridge University Press. [in English]

6. Haag, H (1992). Sport Pedagogy: Fundamental Aspects. In Haag, H., Gruppe, O., Kirsch, A. (Eds.). Sport Science in Germany (pp. 329-359). Berlin: Springer. [in English]

7. Marsh, D. (1994). Bilingual Education & Content and Language Integrated Learning. International Association for Cross-cultural Communication, Language Teaching in the Member States of the European Union (Lingua) University of Sorbonne, Paris. [in English]

8. Mehisto, P., Marsh, D., Frigols, M.J. (2008). Uncovering CLIL, Macmillan. [in English]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ТЕЦОВА Олесьа Олександрівна – кандидатка філологічних наук, доцентка, доцентка кафедри германських мов, зарубіжної літератури та методик їхнього навчання Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: предметно-мовне інтегроване навчання (clil) як ефективна методика вивчення іноземної мови майбутніми фахівцями у галузі спорту.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

TESTSOVA Olesya Aleksandrivna – Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Germanic languages, foreign literature and methods of their teaching, Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University.

Scientific interests: content-language integrated learning (clil) as an effective methodology for teaching a foreign language to future sports professionals.

Стаття надійшла до редакції 25.04.2024 р.